

A földművelésügyi miniszter 83/2015. (XII. 16.) FM rendelete a sertések jelöléséről, valamint Egységes Nyilvántartási és Azonosítási Rendszeréről

A sertéseket

- legkésőbb a születési tenyészet elhagyásakor,
- importált állat esetében a karanténból történő kiszállítást megelőzően,
- amennyiben állategészségügyi okból ez szükséges,
- *tenyész kocasüldő és tenyészkan esetében az első vemhesítést, illetve az első fedeztetést vagy mesterséges termékenyítést követő **hét napon belül** füljelzővel meg kell jelölni*

Élő sertéseket kizárólag ENAR-füljelzővel vagy jelölőkalapáccsal megjelölve lehet szállítani.

Tilos átjelölni az e rendelet szerint már megjelölt tenyészsertéseket. (*tenyészsertés: a tenyészkan, a tenyészkoca és a tenyészkocasüldő együttesen*)

A NÉBIH a sertés ENAR-füljelzők gyártására és szállítására évenként legalább egyszer pályázatot hirdet, melynek kiírását honlapján közzéteszi. A közzététel alapján a gyártók által benyújtott sertés füljelzők minőségét és a gyártóval szemben támasztott feltételek meglétét a NÉBIH, a meghirdetett feltételek szerint, füljelző teszt keretében megvizsgálja.

A sertések megjelölését:

1. **megyei körzetekben** (kisebb telepeken, kistermelőknél, családi gazdaságokban):
 - tenyészsertések esetében a sertéságazati területi felelős,
 - egyéb sertések esetében a kapcsolattartó állatorvos vagy megbízottja
2. **önálló tenyészetekben** az állattartó vagy az általa megbízott személy (ENAR felelős) végezheti.

Az önálló tenyészet törzskönyvezési vagy egyéb okból - az ENAR jelölés alkalmazása mellett - teljes körű egyedi jelölést végezhet. Az egyedi jelölés igényét az útmutatóban megadott módon rögzíteni kell a FELIR-ben (élelmiszerlánc-felügyeleti rendszer).

A füljelzőket kizárólag az állatot levágó vágóhíd távolíthatja el az állat levágását és azonosítását követően. A kiesett tartós műanyag füljelző pótlását a sertés ENAR-on keresztül kell megrendelni.

Az MSTSz feladat- és hatásköre

- Az MSTSz az élelmiszerlánc-felügyeletért felelős miniszterrel kötött megállapodás alapján (c)- e) pontokban önálló tenyészetben és megyei körzetben is, f)-j) pontokban megyei körzetbe sorolt tenyészetek esetében)
- a) közreműködik a **sertés ENAR működtetésében és fejlesztésében**;
 - b) **tájékoztatja az állattartókat** az állatok jelölésével és nyilvántartásával kapcsolatos előírásokról;
 - c) nyomon követi az állattartók tenyészsertések jelölésével és nyilvántartásával kapcsolatos **kötelezettségeinek teljesítését**;

- d) a sertés ENAR működése során tapasztalt **jogsabálysértés** esetén értesíti a megyei kormányhivatalt;
- e) **dokumentálja** az állattartó számára az általa elvégzett vagy felügyelt jelölést, a leltár szerinti tartást, a nyilvántartott tenyészsertéseket és azok tartási körülményeit;
- f) **megrendeli a füljelzőket és a jelöléshez szükséges eszközöket**, elvégzi a jelölést és a **FELIR-ben rögzíti** ennek megtörténtét;
- g) 3 munkanapon belül - az útmutatóban megadott módon - **jelenti** az átvett, átadott, továbbá a felhasználás előtt használhatatlanná vált vagy elveszett **füljelzőket**;
- h) határidőn belül elvégzi az e rendeletben és az útmutatóban meghatározott feladatokat, kitölti az útmutatóban meghatározott bizonylatokat és továbbítja azokat;
- i) közreműködik az állattartónál a **leltár elvégzésében** és a leltárról készült jelentést 10 napon belül elektronikus úton megküldi a NÉBIH részére;
- j) **elvégzi a NÉBIH portálon keresztül az elektronikus adatjelentést és a FELIR-ből kapott információk alapján a hibajavításokat.**

A sertéságazati területi felelős által ellátott feladatok végrehajtásával kapcsolatban az állattartó kifogással élhet a NÉBIH-nél, az általa kifogásolt tevékenységtől számított 7 munkanapon belül. A NÉBIH a kifogás beérkezésétől számított 21 munkanapon belül megvizsgálja az abban foglaltakat és:

- a. felszólítja az MSTSZ-t a szabályszegés megszüntetésére, vagy
- b. a szabályszegés megszüntetése érdekében megteszi a szükséges intézkedéseket.

Az állattartó kötelei

- a tenyészetében lévő sertésekről állatmozgás- és sertésnyilvántartást vezetni;
- a sertés ENAR szabályai szerint a tenyészetében lévő állatok jelöléséről gondoskodni, és ennek költségeit viselni;
- megyei körzetbe sorolt tenyészet esetén a tervezett állatmozgásról a kapcsolattartó állatorvost legalább 3 munkanappal korábban értesíteni;
- megakadályozni a füljelzők szándékos eltávolítását, olvashatatlanná tételét vagy egyéb módon történő megrongálását;
- teljes körű egyedi jelölés esetén, valamint a tenyészsertések jelölése kapcsán a kiesett, elveszett vagy olvashatatlanná vált füljelző pótlása esetén annak költségeit viselni;
- az új ENAR számmal átjelölt sertések adatait az állatmozgás- és sertésnyilvántartásban úgy feltüntetni, hogy a korábbi és az új ENAR szám közötti kapcsolat megállapítható legyen;
- a sertés szállítólevelet és az egyéb ENAR-bizonylatot 3 évig megőrizni;
- a megyei körzetbe sorolt tenyészet esetén a tervezett tenyésztésbe vonásról, vagy a tenyészsertés füljelzőjének kieséséről a sertéságazati területi felelőst 5 munkanapon belül értesíteni;
- megyei körzetbe sorolt tenyészet esetén a tenyészsertések fialásának és kiesésének a FELIR-ben való rögzítéséről gondoskodni;
- önálló tenyészet esetében a NÉBIH portálon keresztül az elektronikus adatjelentéseket elvégezni vagy elvégeztetni;

- a tenyészsértések kiesett, elveszett vagy olvashatatlaná vált füljelzőjének pótlása esetén annak költségeit viselni;
- **évente legalább egyszeri leltárt** készíteni a sertéságazati területi felelős közreműködésével, amely kiterjed
 - ✓ a tenyészetben található, jelölt állatok *ENAR-szám szerinti egyedi leltárára*;
 - ✓ a jelölésre *fel nem használt jelölőeszközök* ENAR-szám szerinti leltárára;
 - ✓ a jelölt egyedek *kiesésének, valamint a kiesés okának rögzítésére* az állomány-nyilvántartó adatai alapján;
 - ✓ a tenyészetek közötti *állatmozgással kapcsolatos dokumentumok ellenőrzésére* és átvezetésére az állomány-nyilvántartóba;
 - ✓ az elveszett, kiesett jelölőeszközök *pótlásának megrendelésére*.
- a sertés szállító levelek adatait, valamint a tenyészsértések adatait az állatmozgás- és sertés-nyilvántartásba 24 órán belül bevezetni;
- gondoskodni arról, hogy az állatmozgás- és sertés-nyilvántartás az előírt tartalommal állandóan rendelkezésre álljon;
- az ellenőrzésre jogosult hatóság képviselőjének rendelkezésre bocsátani a szükséges információkat és adatokat;
- az állatmozgás- és sertés-nyilvántartást és az ellenőrzésről készült jegyzőkönyveket legalább három évig megőrizni.

A FELIR-ben a sertés ENAR keretében **nyilván kell tartani** a tenyészsértéseknek legalább **az alábbi adatait**:

- a) a jelöléskori tenyészet kódja;
- b) a tenyészsértés ENAR száma;
- c) külföldről behozott állatok esetén a tenyészsértés külföldi azonosítója;
- d) a jelölés napja;
- e) a tenyészsértés születési dátuma és ivara;
- f) a tenyészkoça és tenyészkoçasüldő apjának és anyjának ENAR száma és fajtakódja;
- g) a tenyészkoçasüldő első vemhesítése dátuma és a termékenyítés módja;
- h) a tenyészkoça fialásainak dátuma, a vemhesítő kan ENAR száma és a született malacok száma, a vemhesítés dátuma, a vemhesítés (termékenyítés) módja;
- i) a tenyészsértés fajta (keresztelési konstrukció) kódja, kiesés oka és dátuma;
- j) a tenyészkan első termékenyítésre vagy fedeztetésre való használatának dátuma.

A sertés ENAR működésével kapcsolatos költségek az állattartót terhelik

A sertések jelölésével és nyilvántartásával kapcsolatban e rendeletben meghatározott előírások végrehajtásának ellenőrzése a NÉBIH és a megyei kormányhivatalok feladata.

Ha az ellenőrzés során az állattartó nem tudja igazolni az állatok származási helyét, a megyei kormányhivatal forgalmi korlátozást rendel el. A megyei kormányhivatal az állomány további sorsának tisztázása érdekében vizsgálatot folytat. Az elrendelt vizsgálatok az állattartó költségére folynak, s ezeknek eredményétől függően dönt a megyei kormányhivatal a forgalmi korlátozás további fenntartásáról, illetve feloldásáról.

A tenyészsertések jelölésével kapcsolatos feladatokat 2016. június 30-áig kell elvégezni.

Az ENAR-füljelzők jellemzői:

1. csak egyszeri felhasználást tesznek lehetővé;
2. valódiságuk és eredetiségük megállapítható;
3. tartósak, kopásállóak, a sertés élettartamára, illetve vágóhídi füljelző esetén a vágóvonalon a leolvasási pontig biztosítják a leolvashatóságot;
4. anyaguk állat- és környezetbarát;
5. tartalmazzák az ENAR-számot;
6. feliratuk jól látható és olvasható.

Tenyészsertések mindkét fülét tartós műanyag füljelzővel kell megjelölni, melyek közül a jobb fülben elhelyezett füljelző elektronikus jeladót tartalmaz.

A füljelző feliratozása: tenyészsertések esetében tizenegy jegyű szám, amelynek első számjegye 1, öt számjegyű előtaggal, négy számjegyű használati számmal és az egyjegyű ellenőrző számmal.